

Plenum

Måndag 24.1.2022 kl. 14.02—15.18

3. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Regeringens proposition RP 240/2021 rd

Remissdebatt

Talman Anu Vehviläinen: Ärende 3 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Debatt, minister Sarkkinen, varsågod.

Debatt

14.06 Sosiaali- ja terveystoimi Hanna Sarkkinen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Loppuvuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana epidemiatilanne on nopeasti huonontunut. Tämä on johtanut muun muassa terveydenhuollon kuormituksen lisääntymiseen. Tästä syystä valtioneuvosto antoi periaatepäätöksen valtakunnallisen hätäjarrumekanismin käyttöönotosta, ja koronaepidemian hallinnassa siirryttiin takaisin valtakunnallisiin rajoituksiin ja suosituksiin. Rajoitustoimenpiteiden johdosta erityisesti lomautusten määrän arvioidaan kasvavan. Tämän esityksen tavoitteena on lieventää rajoitustoimista seuraavia negatiivisia taloudellisia vaikutuksia työntekijöille.

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyysetuutta maksettaisiin väliaikaisesti myös työttömyysturvan omavastuujalta. Työttömyysetuuden maksaminen omavastuupäiviltä vahvistaa työttömäksi ja lomautetuksi joutuneiden toimeentuloa. Ansiopäivärahan saajalla vaikutus etuuteen olisi työttömyyden tai lomautuksen alussa keskimäärin 350 euroa ja peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saavilla 168 euroa. Lisäksi ehdotetaan, että yritystulot voitaisiin tietyissä tilanteissa sovitella yrittäjän omaan ilmoitukseen perustuen.

Muutoksien arvioidaan lisäävän työttömyysetuusmenoa kahden kuukauden aikana noin 10 miljoonalla eurolla.

Arvoisa puhemies! Covid-19-epidemian eri vaiheissa työttömyysturvainsäädäntöön tehdyillä muutoksilla on pyritty turvaamaan työttömien työnhakijoiden asemaa. Epidemiatilanteen huonontuessa ja rajoitustoimien tiukentuessa on perusteltua ottaa käyttöön nämä aiemminkin voimassa olleet poikkeussäännökset lomautettujen ja kokonaan työttömiksi jäävien taloudellisen tilanteen tukemiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja olemaan voimassa väliaikaisesti 28.2.2022 loppuun asti. Muutoksia sovellettaisiin takautuvasti 1.1.2022 alkaen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Turtiainen.

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

14.08 Ano Turtiainen vkk: Arvoisa puhemies ja hyvät kollegat! Jälleen me olemme täällä puliveivaamassa näitä poikkeuslakeja. Totta kai niitä ihmisiä pitää auttaa, jotka ovat joutuneet tämän maailmanhistorian suurimman ihmiskuntaa vastaan käytävän hyökkäyksen kohteeksi, ja heitä on paljon Suomessakin. Uskon, hyvät kollegat, että osa teistäkin on tämän hyökkäyksen uhreja, mutta te ette välttämättä ole sitä vielä ymmärtäneet. Totta kai työttömäksi jääneitä ja myös yrittäjiä pitää auttaa, mutta se auttaminen ei voi perustua valheeseen, niin kuin se näissä eli tässä ja seuraavassa tänään täällä käsiteltävänä olevassa lakiesityksessä perustuu. Parempi ensin myöntää suoraan, että ihmisiä on kuritettu täysin perusteettomasti, ja lähdetään sitten sen pohjalta tukemaan heitä. Eli en usko, että valheeseen perustuvasta auttamisesta voisi seurata mitään kestävästä hyvää.

Ihan ensimmäiseksi meidän on ymmärrettävä se tosiasia, että tätä maata ja kansaa rangaistaan nyt Korkeimman johtamana. Siksi tässä talossa on tehty ja tehdään edelleen tyhmiä ja järjettömiä päätöksiä, sillä Hän on, hyvät kollegat, vienyt teiltä viisauden pois. Voi sitä häpeän määrää tässä talossa, kun Suomen kansa nousee ahdingostaan kaikkea tätä ahneutta ja epäjumalien palvontaa vastaan. Se on herätyksen tuli, joka silloin syttyy tähän maahan, eikä kestä kauan, kun se ottaa voimalla vallan tämän maan jokaisesta kolkasta. Siinä ylpeys siirtyy syrjään, ja tilalle tulevat nöyryys ja oikeudenmukaisuus.

Hyvät Suomen kansalaiset, älkää peljätkö tätä nyt läsnä olevaa ahdinkoa, sillä sen kautta meitä siunataan. Hän, joka meitä siunaa, tulee pitämään meistä huolen tässä ajassa. Tämän myös haluan sanoa teille kaikille: herätkää, valvokaa ja herätelkää läheisiänne. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Myllykoski.

14.11 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva työttömyysturvain muutos väliaikaisesti osoittaa kyllä hallituksen vastuullisuutta tässä tilanteessa ja sitä sopeutumiskykyä, mitä on. Näitä ollaan toki tehty useamman kerran, ja varmasti joku voi kritisoida lyhytkestoisuudesta — ehkä seuraavassa asiassa vielä enemmän. Joka tapauksessa näen tässä niin hyviä elementtejä, että toivoisinkin ministerin vaikka kommentoivan vielä tässä vaiheessa, olisiko nyt hyvä laittaa perusteellinen selvitysryhmä, joka seuraa tämän mahdollisuuksia, jotta sitten voimme arvioida, jos tämä järjestely tulisi olemaan pysyvä. Sitä järjestelyn pysyvyyttä on ehkä hyvä pohtia kaikilla tavoin, nyt ollaan pitkässä ajassa.

Tässä kohtaa niitten työttömien osalta, jotka tämän epidemian aikana ovat olleet lomautettuina tai joutuneet työttömiksi, on hallitusta kyllä kiitettävä, että olemme tässä kohtaa oppineet siitä, mitä 90-luvulla tehtiin, mikä osoittaa kyllä kauaskantoisuutta ja sitä, että me voimme sitä vastuullisuutta osoittaa suomalaisille. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohikoski.

14.13 Pia Lohikoski vas: Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvallakia väliaikaisesti. Työttömyysturvallain väliaikainen muutos yrittäjien oikeudesta työmarkkinatukeen tuli voimaan ensimmäisen kerran huhtikuussa 20, ja tämän muutoksen voimassaoloa on jatkettu aikaisemmin jo kuusi kertaa. Viimeisin väliaikainen muutos päättyi marraskuun lopussa. Nyt hallitus esittää väliaikaista muutosta työttömyys-

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

turvalakiin siten, että se tulisi voimaan takautuvasti vuoden alusta ja olisi voimassa helmikuun loppuun asti.

Kiitän hallitusta siitä, että tässä vaikeassa koronatilanteessa myös yrittäjien taloudellista turvaa vahvistetaan. Samalla on kuitenkin myönnettävä, että päätöksen pätkeminen pie-niin osiin tuo omat haasteensa niin meille täällä eduskunnassa kuin TE-toimistoissa ja Kel-lassakin. Ennen kaikkea se tuo haasteen ihmisille, joiden elinkeino ja toimeentulo on ko-ronan vuoksi toistuvasti uhattuna. Toki hallitus on koko epidemian ajan katsonut, että rat-kaisut työttömyysturvaan tehtävistä muutoksista ovat riippuvaisia kunkinhetkisestä epide-mia- ja työmarkkinatilanteesta, mutta tilanne on kuitenkin jälleen pian vähintään haastava, kun emme voi tietää, mikä koronatilanne on maaliskuussa.

Kukaan ei arvannut keväällä 2020, miten pitkään korona koettelee yhteiskuntaamme. Jos olisi arvannut, olisi ehkä silloin täälläkin esittämäni väliaikaisen perustulon tutkimis-ta voitu tarkemmin harkita. Silloin todettiin, että sen valmistelu olisi vienyt liian pitkän ajan. Nyt jälkikäteen voi sanoa, että perustulo olisi voinut auttaa monia pienyrittäjiä ja ai-van erityisesti kulttuuri- ja tapahtuma-alan ammattilaisia, joiden tilanne on ollut koronan aikana todella vaikea.

Joka tapauksessa tässä käsillä olevassa hallituksen esityksessä on viisautta, ja toivon edustaja Myllykosken tavoin, että tämänkin jatkuvuutta katsottaisiin pidemmälle. Käsillä oleva esitys on tarpeellinen, ja on todella hyvä, että eduskunta on kokoontunut käsittele-mään sen viipymättä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kivisaari.

14.15 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Tässä lakiesityksessä, jossa siis ehdote-taan väliaikaista muutosta työttömyysturvalakiin, on hyvät ja ymmärrettävät aikeet: turva-ta rajoitustoimenpiteiden vuoksi työttömäksi tai lomautetuksi joutuneiden työntekijöiden toimeentuloa.

Logiikka olisi siis se, että omavastuuajalta maksettaisiin työttömyysetuutta peruspäivä-rahana, ansiopäivärahana tai työmarkkinatukena. Omavastuuajan poistaminen totta kai kasvattaisi työttömäksi tai lomautetuksi joutuvien työttömyysetuisuuksia: lomautetulla an-siopäivärahan etuus paranisi keskimäärin noin 375 eurolla, työttömäksi jäävällä ansiopäi-värahan etuus paranisi noin 350 eurolla, ja peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saavalla etuus parantuisi lähes 170 eurolla. Jokainen meistä tietää, etteivät nämä summat tietysti ke-nestäkään kraisosta tee, mutta kyllä ne auttavat ja osaltaan myöskin tuovat leivän päälle voita. Työttömyys- ja lomautusajat ovat usein paitsi inhimillinen myös taloudellinen krii-si, ja hallitus haluaa tämän lakiesityksen myötä tämän pehmentämällä huomioida.

Laki on tosiaan tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, ja sen esitetään ole-van siis voimassa kaksi kuukautta, aina sinne helmikuun loppuun saakka. Muutoksia so-vellettaisiin esityksen mukaan myös takautuvasti aina sieltä vuoden alusta alkaen. Äkkisel-tään voi tuki ajatella, että ajanjakso helmikuun loppuun on melko lyhyt, mutta sekin on to-siasia, että epidemian vaiheet ovat olleet kovin ennustamattomia, ja näen ihan perusteltu-na, että emme kurkota katsettamme nyt liian kauas.

Puhemies! Yhtä kaikki näkisin myös kovin mielelläni, että alkaisimme askeltamaan myös kohti yhteiskunnan avaamista, ei tietenkään hälläväliätyyllä vaan hallitusti. Vaikka meillä tartuntoja piisaa liikaakin, ihmisillä on ollut mahdollisuus moninkertaisiin rokotuk-

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

siin, ja onneksemme suurin osa meistä sairastaa kulkutaudin lievin murhein. On myös rehellistä todeta, että ihmiset alkavat olla lopen kyllästyneitä rajoituksiin.

Puhemies! Hallitukselle kiitos tästä lakiesityksestä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lehto.

14.18 Rami Lehto ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus veti taas käsijarrusta ja teki nopean U-käännöksen, ja tällä on vaikutus monen toimeentuloon. Kun taas tehtiin uusia päivityksiä näihin, kuka saa olla auki ja kuinka kauan, niin kyllä sieltä alkoi tulemaan saman tien ravintola-alalla lomautuslappuja käteen henkilökunnalle. Me tiedetään, että useasti siellä tarjoilijat, ketkä nyt joutuvat taas lomautetuiksi, ovat osapäivätyöntekijöitä pienellä palkalla, ja kyllä nämä omavastuupäivät vaikuttavat heidän toimeentuloonsa todella paljon. Siksi onkin hyvä asia, että tämä nyt tulee taas takautuvasti voimaan, mutta on tämä vähän liian lyhyelle ajalle. Kun ajattelee, että lausuntopalautteissa SAK:kin olisi toivonut, että tämä olisi kesäkuun loppuun asti, niin kun hallitus yleensä kuuntelee SAK:ta, niin olisi nyt tässäkin asiassa sitten kuunnellut sitä ja ottanut vähän pidemmälle tämän.

Kyllä näissä omavastuujaoissa, niin kuin edustaja Myllykoskikin sanoi, pitäisi selvittää, olisiko vähän pysyvämpää ratkaisua näihin omavastuupäiviin. Nämä omavastuupäiväthän vaikuttavat aina kaikkein pienituloisimpiin. Heille on iso raha se viiden päivänkin menetys — jo yhden päivän menetyskin työttömyysetuudessa on iso raha monelle taloudelle. Siksi on hyvä asia, että tämä nyt tuodaan edes vähäksi aikaa voimaan, kerta tämä pandemia vaikuttaa monien talouteen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Heinonen.

14.20 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Sarkkiselle siitä, että tämä esitys työttömyysturvalain väliaikaisesta muutoksesta on tuotu. Tällä autetaan sekä lomautettuja että myös yrityksiä, ja tämä on erittäin tervetullut uudistus, ja on tärkeää, kun tämä nyt tehdään taas jälleen kerran vähän jälkijättöisesti, että tämä otetaan myös takautuvasti voimaan vuoden alusta lähtien.

Niin kuin täällä hallituspuolueistakin on vähän kritisoitu tätä lyhyttä aikaa, sitä, että tämä on voimassa vain helmikuun loppuun, niin itse siihen samaan kiinnitin huomion ja olisin kysynyt ministeri Sarkkiselta, olisiko tässä kuitenkin paikka katsoa hivenen pidemmälle. On hyvin epätodennäköistä, että tämä vihulainen on pois meidän seurastamme helmikuun lopussa. Yrityksissä ja työntekijöillä tukala tilanne valitettavasti näyttää jatkuvan vielä tämänkin jälkeen. Eli voitaisiinko valiokuntakäsittelyssä pohtia tätä aikaa hieman pidemmäksi?

Ja tietysti, kun me kokoomuksesta olemme nostaneet näiden päättyneiden asioiden jatkoa jo aiemmin esille, olisi hyvä, että ei aina reagoitaisi vasta siinä vaiheessa, kun tilanne on jo päällä, vaan varauduttaisiin paremmin siihen tulevaan, mitä on tulossa, eli tehtäisiin mieluummin valmiiksi kuin aina jälkikäteen. Tämä tilanne, jossa työttömyysturvalain voimassaolon väliaikainen muutos oli katkennut, loi valitettavasti epävarmuutta lukuisille työntekijöille, miten heidän käy, mutta myös yrityksille.

No, sitten nostan esille, arvoisa puhemies, sen, onko tämä kaikki yritysten ja työntekijöiden kurittaminen aiheellista. Esimerkiksi kuntosalit: Liikunnan kategorinen sulkua uudellamaalla esimerkiksi, nyt jo kuusi viikkoa, tuntuu kyllä täysin kohtuuttomalta. Kolmas

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

14 vuorokauden täyssulku laittaa, arvoisa ministeri Sarkkinen, kuntosalit kyykkyy, yritykset erittäin tukalaan tilanteeseen ja valitettavasti myös aiheuttaa tähän maahan työttömyyttä. Ovatko nämä toimenpiteet oikeasuhtaisia ja välttämättömiä? Katsoin tuossa esimerkiksi Vantaan, oliko apulaiskaupunginjohtajan, kannanottoa tähän liikunnan sulkuihin, ja hänen kritiikkinsä oli kyllä hyvin suoraa ja konkreettista. Yhteiskunnalle tärkeät terveyttä edistävät palvelut pitäisi pystyä avaamaan, ja kansainväliset tutkimuksetkaan eivät tue sitä, että näitä pidetään näin kohtuuttoman kauan kiinni.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Satonen.

14.23 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Hyvä jatkaa edustaja Heinosen puheenvuorosta, että yksi asia, mikä näissä rajoituksissa myös paljon ihmisiä ihmetyttää, on se, että kun maakuntarajan ylittää, niin rajoitukset saattavat olla ihan toisenlaiset, vaikka tautitilanteessa ei ole olennaista eroa. Tämä on yksi sellainen, joka ei tahdo ihmisille perille asti mennä. En keskity nyt tässä puheenvuorossa siihen, ovatko nämä rajoitukset tässä suhteessa välttämättömiä ja oikeasuhtaisia, kuten Heinonen sanoi, vaan keskityn nyt ihan tähän lakiesitykseen.

Tämä on erittäin hyvä asia, että tässä tilanteessa omavastuuajasta luovutaan. Kuten Lehto sanoi, nämä ovat tärkeitä euroja varsinkin pienipalkkaisille, myös keskipalkkaisille. Silloin kun nämä tilanteet tulevat vastaan ja kun tämä lomauttaminen nyt sitten näistä rajoituksista johtuen tulee vastaan, on tietysti äärimmäisen tärkeää, että siihen pystytään reagoimaan.

Eli pidän tätä hallituksen esitystä hyvänä, mutta näen kyllä, että tässä on kaksi merkittävää ongelmaa:

Toisesta niistä on täällä jo puhuttu, ja se on se, että tämä ajanjakso ei kerta kaikkiaan ole oikea. Uskooko joku oikeasti, että tämän helmikuun lopussa tämä asia on jo ohitse ja maaliskuussa ei ole kenelläkään enää tarvetta tämäntyyppisiin lomautuksiin, jotka näistä rajoituksista seuraavat? Eli ihmettelen myös sitä, että tätä aikaa ei otettu pidemmäksi, vaikka sitten sinne kesäkuun loppuun, jota SAK esitti, tai esimerkiksi toukokuun loppuun, jotta me voitaisiin olla vähän pidemmälle — täytyy nimittäin muistaa se, että vaikka korona lopuiksi huomiseen päivään, niin ei se talous palaudu välittömästi, vaan siinä menee tietty aika, ja sen takia tässä toivoisin, että nyt voisi vähän ottaa etunojaa.

No sitten toinen asia, jota pidän myös erittäin tärkeänä, on se, että silloin kun tämä korona alkoi, tässä oli kaksisuuntainen lakiesitys: oli niin, että tämä työttömäksi jäävien omavastuu aika poistettiin, mutta samaan aikaan myös työnantajalle annettiin oikeus tehdä tämä lomautus nopeammin, viidessä päivässä. Kysynkin ministeriltä: miksi tätä esitystä ei nyt ole tässä? Perustelen sitä nimenomaan sillä, että näillä yrityksillä — täällä mainittiin jo ravintolayrittäjät, kuntosaliryttäjät, monet muut matkailualan yrittäjät — on todella tiukka tilanne siinä, että heidän yritystoimintansa ylipäättään pystyy jatkumaan ja että kun se työntekijä on jäänyt lomautukselle, että hänellä on vielä työpaikka sen lomautuksen jälkeen. Tämä olisi äärimmäisen tärkeä asia, että myös tämä nopeutettu lomauttamismahdollisuus olisi olemassa työnantajalla, kuten silloin alun perin kolmikantaisesti sovittiin, että tässä ovat nämä kaksi puolta, jotka tähtäävät samaan tulokseen. Minkä takia nyt se toinen puoli on unohdettu?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

14.26 Mia Laiho kok: Arvoisa puhemies! Tässä lakiesityksessä esitetään, että omavastuujalta maksettaisiin työttömyysetuutta. Tämä vastaava oli keväällä vuonna 2020 käytössä. Tämä on perusteltua työntekijöiden toimeentulon parantamiseksi heidän tullessaan lomautetuksi.

Tässä samaan aikaan ei kuitenkaan ole tuotu esitystä siitä, mihin edustaja Satonen täällä viittasi, että tässä voisi myöskin olla tilapäiset säännökset lomautusten helpottamiseksi. Kysyn tätä samaa asiaa ministeriltä: miksi sitä ei ole otettu tähän yhteyteen mukaan? Silloin se olisi tasapainoinen sekä työntekijöitä että työnantajaa huomioiva esitys. Meillä on yritykset erittäin hankalassa tilanteessa. Korona on pitkittänyt, ja yritysten elinkeinotoiminnan tulos on hyvin heikossa hapessa. Sen takia on tärkeää myöskin turvata yrittäjien toimeentulon jatkuminen niin, että yritys ei ajaudu konkurssiin, mihin voi myötävaikuttaa pitkät yt-prosessit. Olisi myös järkevää, että omavastuupoisto koskisi vain lomauttamista, koska emmehän tällä esityksellä halua edesauttaa työntekijöiden irtisanomista.

Otan tässä esille myös tämän esityksen määräajan, jota on esitetty helmikuun loppuun asti. Kuten olemme nähneet, korona on kestänyt pitkään. Se, että näitä lakiesityksiä tulee hyvin tipoittain, kuormittaa tietenkin ministeriötä, virkamiehiä, mutta se aiheuttaa myös epävarmuutta sekä työntekijöiden että yritysten suuntaan. Se aiheuttaa hyvin sekavan tilanteen, kun näistä asioista pitää tiedottaa ja sitten ne taas muuttuvat ja taas tulee uutta esitystä. Eikö tätä esitystä voisi jatkaa pidemmäksi, esimerkiksi huhtikuun loppuun asti nyt suoralta kädeltä? Työllisyystilanne on joka tapauksessa haastava — oli rajoituksia tai ei — koska näistä koronarajoituksista toipuminen vie kuitenkin pidemmän aikaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laakso.

14.29 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Se on todellakin näin, että tämä on esitys, mikä on todellakin kannatettava, ja tässä salissa tuskin kenelläkään on nokan koputtamista, että tällainen hallituksen esitys tulee. Tämä on äärettömän tärkeä kokonaisuutena, mutta tässä useammassa puheessa on moneen kertaan puhuttu siitä, että minkä takia tämä loppuu kuukauden päästä jo, jos mietitään vaikka tätä koko proseduuria siinä mielessä, että kuinka paljon me yleensäkin käytetään tähän hommaan aikaa niin, että me tehdään tätä jatkuvalla syötöllä — onko tämä nyt kuudes vai seitsemäs kerta, kun tätä asiaa jo käsitellään? Näkisin mielekkäämmäksi sen, että laitetaan siihen pitkä aika. Me voimme kuitenkin koontua milloin tahansa poistaaksemme sen käytännöstä. On jotenkin hullunkurista tehdä tätä jatkuvalla syötöllä uudestaan ja uudestaan. Ja niin kuin tässä edustaja Heinonenkin toi hyvin esiin sen, että me tehdään aina tämä jälkijättöisesti, niin miksei me voida laittaa tätä oikeasti vaikka vuoden loppuun ja istutaan sitten alas siinä kohtaa, kun tätä ei enää tarvita? Takuuvarmaa on kuitenkin, että me tullaan tarvitsemaan tätä hommaa vielä maaliskuussakin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laukkanen.

14.30 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin täällä on jo useaan otteeseen todettu, niin esitys on varsin hyvä ja tervetullut, ja vaikka vähän jälkijättöisenä, niin parempi silloin, kuin ei ollenkaan. Täällä on todettu monesta suusta, että tämä voimasaoloaika ihmetyttää, ja se on ihan totta. Olisi ollut hallitukselta järkevää tuoda tämä esitys esimerkiksi vaikka toukokuun loppuun voimassa olevana, niin kuin etujärjestöt, työmark-

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

kinajärjestöt ovat toivoneet, että tämän jatkoaika olisi pidempi kuin mitä se tällä hetkellä esityksessä on.

Kaikkein parasta tässä tilanteessa kuitenkin, missä Suomi on ja missä tilanteessa meidän tämän koronan hoitaminen on ja missä tilanteessa meidän rokotuskattavuus on tällä hetkellä, olisi mahdollisimman nopeasti avata Suomi kokonaan niin työn tekemiselle kuin yrittämiselle. Ei ole enää mitään järkeviä syitä näiden rajoitustoimintojen ylläpitämiseen. Jos meillä sairaaloiden kuormitus on jotenkin kriisissä, niin lisätään sitten sinne voimavaroja. Kutsutaan erilaisin tavoin ihmisiä näihin talkoisiin mukaan. Mutta tällä hetkellä se, että Suomea pidetään kiinni, on meidän kansantaloutemme kannalta täysin perusteetonta ja järjetöntä. Eli kaikkein parasta olisi siis yhteiskunnan niin nopea avaaminen kuin mahdollista.

Toivon valiokunnalle rohkeutta tehdä tähän esitykseen muutoksia, jotta se paremmin palvelee tätä tilannetta. Tällaisena lyhyenä torsona se ei sitä toteuta, vaikka kaikki toteamme täällä yhteen ääneen, että esityksenä se on hyvä, niin kuitenkin aikajänne, jossa se on voimassa, on auttamattoman lyhyt. Ei ole myöskään järkevää tuhlata eduskunnan resursseja siihen, että tämmöisiä patkälakeja tuodaan tänne koko ajan toistamiseen. [Timo Heinosen välihuuto] — Niin kyllä, edustaja Heinonen on erittäin kallis henkilö istumaan täällä omien sanojensa mukaan, rouva puhemies. [Naurua] — Mutta totean vain, että kyllä tässä arkijärjelle olisi käyttöä. Kun kokoomuskin nyt on liputtanut sitä arkijärkeä, niin ei muuta kuin että siellä valiokunnassa tehdään töitä sen eteen, että tästä tulee toimiva esitys. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Olemme käyttäneet melkein tämän puoli tuntia, mitä tähän tässä vaiheessa on varattu, ja tässä vaiheessa annan 3 minuutin puheenvuoron ministeri Sarkkiselle. — Olkaa hyvä.

14.33 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen: Arvoisa puhemies! Rajoitustoimet ovat kovia, mutta kova on epidemiatilannekin. Rajoitukset aiheuttavat haittaa elinkeinoille ja ihmisten toimeentulolle, ja siksi hallitus on sorvannut kokonaisvaltaisen tukipaketin, jonka osia ovat tämä esitys ja samaten ministeri Haataisen pian esittelemä työmarkkinatuki. Hallitus on katsonut, että nämä esitetyt muutokset vastaavat tehokkaimmin työntekijöiden akuutin toimeentuloturvan tarpeeseen tässä tilanteessa. Yrityksiä taas tuetaan esimerkiksi kustannustuella ja sulkukorvauksella.

Sitten tästä voimassaolosta. Meillä kellään ei ole kristallipalloa, että me tietäisimme, kuinka kauan rajoituksia tällä erää tarvitaan. On totta, että työntekijäjärjestöt ovat toivoneet pidempää voimassaoloa tälle esitykselle. Mikäli valtakunnallisia rajoitustoimia joudutaan jatkamaan helmikuun jälkeen, tulee tämän esityksen jatkotarvetta punnita toki hyvissä ajoin ja tarvittaessa tehdä päätökset jatkosta.

Arvoisa puhemies! Voimassaolo on tietenkin myös taloudellinen kysymys. Kuten tiedämme, tähän esitykseen liittyy sitten oma momentti siellä lisätalousarvion puolella.

Arvoisa puhemies! Pidän tärkeänä, että hallitus ja eduskunta arvioivat eri koronapoikkeusten — niin tämän esityksen kuin muidenkin poikkeusten, mitä tässä matkan varrella on ollut käytössä — oppeja ja vaikutuksia ja myös siitä näkökulmasta, aiheuttavatko ne joi-takin perusteltuja muutostarpeita myös pysyvään lainsäädäntöön. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

Talman Anu Vehviläinen: Debatten och behandlingen av ärendet avbryts. Behandlingen av ärendet fortsätter under detta plenum efter att de övriga ärendena på dagordningen blivit behandlade.

Riksdagen avbröt behandlingen av ärendet klockan 14.35.

Riksdagen fortsatte behandlingen av ärendet klockan 15.12.

Talman Anu Vehviläinen: Nu fortsätter behandlingen av ärende 3 på dagordningen som avbröts tidigare under detta plenum. — Ledamot Pirttilahti.

15.13 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Tuossa käytiinkin hyvin asiaa jo lävitse työttömyysturvalain muuttamisesta ja sen vaikutuksista. Juurikin on tarkoituksena vahvistaa lomautettujen ja työttömien asemaa, tässä myös yrittäjien asemaa, covidista johtuvista syistä. Kiitos siitä ministereille. Ministerit lähtivätkin jo menemään.

Toivon sinne valiokuntakäsittelyyn, kuten täällä aikaisemminkin keskustelussa tuli, pohdintaa tämän määräaikaaisuuden rajasta eli siitä, onko liian lyhyt tämä kaksi kuukautta. Vaikka hieno asia, että otetaan nyt taannehtivasti tämä laki voimaan, niin tulee todellakin katsoa siitä eteenpäin.

Tässä on erinomainen asia myös niin sanotusti tämä byrokratian keventäminen, ja tässä mahdollistetaan myös yritystulon sovittaminen väliaikaisesti eli katsotaan, mitenkä yrittäjä itse ilmoittaa tämän oman tulonsa siinä.

Hyviä asioita, ja kannustan tämän asian hyvää etenemistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kopra.

15.14 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys, kuten yrittäjienkin työttömyyskorvausesitys, on tervetullut ja tarpeellinen. Hyvä, että eduskunta on kokoontunut varta vasten tätäkin asiaa käsittelemään.

Yhdyn aiemmassa keskustelussa esiin tulleisiin huomioihin, kuten edustaja Pirttilahdenkin esiin nostamaan seikkaan siitä, että tukikauden kesto voisi olla pidempi. Toivon, että valiokuntakäsittelyssä tämä eduskuntasalissa hyvin laajalti ilmaistu toive huomioidaan ja esitystä tarkennettaisiin tältä osin siten, että ei tarvitsisi ihan hetikohta tulla helmikuun lopussa uudestaan päättämään tästä samasta asiasta, jos tämä pandemia jatkuu.

Edelleen olen vähän pettynyt siihen, että vastavuoroisesti hallitus ei tässä esityksessä edistä eikä esitä nopeaa lomautusmenettelyä. Toivon, että valiokunta tähänkin paneutuisi ja mahdollisesti ministerin kanssa yhteistyössä toisi myös nopeutetun lomautusmekanismin tässä yhteydessä käyttöön, jolloinka tästäkin lakiesityksestä saataisiin täysi teho irti siten, että yhteiskunta paremmin toipuu koronapandemiasta ja ne, jotka tästä nyt kärsivät, saavat sitten apua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Östman poissa. — Edustaja Pirttilahti.

Punkt i protokollet PR 163/2021 rd

15.15 **Arto Pirttilahti kesk:** Arvoisa puhemies! Yhdyn tässä vielä edustaja Kopran näkemykseen. Koska aiemminkin lomautuksen ajan lyhentäminen oli näissä mukana, niin on varmaan hyvä pohtia valiokunnassakin tätä yhteistyötä vielä paremmin, miten se toimisi tässä tilanteessa.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet.